

Efter alt, hvad der nu foreligger oplyst i saavel statistisk som videnskabelig Henseende, maa man anse Spædbørnsdødeligheden her i Landet som Udtryk for en for stor Sygelighed og for ringe Modstandskraft over for Sygdomme hos de spæde Børn. Aarsagen hertil maa først og fremmest søges i Levevilkaarene, i Plejen af Børnene, Ernæringen, Paaklædningen og Boligforholdene.

I 1922 udarbejdede Sundhedsstyrelsen en kortfattet populær „Vejledning i det spæde Barns Ernæring og Pleje“, som gennem Landets Jordemødre siden da er blevet uddelt til unge Mødre. Der er i alt trykt 385 000 Eksemplarer af denne Pjece, der er blevet meget efterspurgt og som efter de Oplysninger, der foreligger for Sundhedsstyrelsen, utvivlsomt ogsaa har været og er en god Hjælp for mange Mødre, men som, efter hvad Statistikken udviser, alligevel ikke har været tilstrækkelig til effektivt at bekæmpe Sygelighed og Dødelighed blandt vore Spædbørn.

Dette vil nemlig ikke kunne gennemføres alene ved trykte Vejledninger, hvor gode og letfattelige de end er.

For saa vidt vor — i Sammenligning med vore Nabolande — høje Spædbørnsdødelighed skyldes en mindre hensigtsmæssig Pleje og Ernæring, maa det anses for overvejende sandsynligt, at det kun vil være muligt at faa denne ændret ved gennem personlig Paavirkning og Vejledning af Mødrene at udbrede Forstaaelse af og Kendskab til Spædbørnenes Pleje og Ernæring.

I flere Lande, navnlig U. S. A., England og Finland, har man forlængst erkendt dette og draget Konsekvenserne deraf ved at organisere et forebyggende Arbejde udført af Sundhedsplejersker, som under Besøg i Hjemmene yder Hjælp og Vejledning til Mødrene.

Sundhedsstyrelsen var allerede for flere Aar siden naaet til den Overbevisning, at et lignende hygiejnisk Arbejde vilde være paakrævet her i Landet, hvis vi skulde naa frem til tilfredsstillende Forhold med Hensyn til Sygelighed og Dødelighed blandt Spædbørnene, men man var ogsaa blevet klar over, at Formerne for et saadant Arbejde ikke direkte vilde kunne overføres hertil fra andre Lande med andre sociale Forhold, saaledes at det maatte anses for meget ønskeligt først at faa iværksat et Forsøgsarbejde, der tog Sigte paa at vinde Klarhed over Spørgsmaalet.

Sundhedsstyrelsen indledede derfor i 1927—28 Forhandlinger med Rockefeller Foundation om Samarbejde og økonomisk Støtte til Iværksættelse af et saadant Forsøgsarbejde.

Disse Forhandlinger resulterede i, at der i 1929 oprettedes 3 Forsøgsdistrikter — 2 Landdistrikter, henholdsvis i Holbæk og i Vejle Amt, og 1 Distrikt i København — i hvilke man ved Hjælp af særligt uddannede Sygeplejersker, Sundhedsplejersker, vilde undersøge, hvorvidt det ved et personligt Oplysningsarbejde direkte til Mødrene om spæde Børns Pleje og Ernæring vilde være muligt at formindske Spædbørnsdødeligheden og dermed Sygeligheden.

I hvert af disse Distrikter blev ansat en Sundhedsplejerske, som fra Jordemødrene skulde have Underretning om hver Fødsel inden for Distriktet, umiddelbart efter at den havde fundet Sted. Sundhedsplejersken skulde derefter saa hurtigt efter Fødselen som muligt besøge alle de paagældende Hjem uanset disses økonomiske Forhold og tilbyde dem sin Hjælp med Raad og Vejledning til Moderen om det nyfødte Barns Pleje i dets første Leveaar, idet hun ligeledes i samtlige Hjem skulde præcisere, at hendes Hjælp blev ydet uden Vederlag, og at det var en frivillig Sag, om man vilde modtage den eller ikke.

I alle de Hjem, hvor man ønskede Sundhedsplejerskens Hjælp, skulde hun derefter i Løbet af Barnets første Leveaar aflægge Besøg med visse, ikke for lange Mellemlum, der dog i hvert enkelt Tilfælde maatte afpasses efter Forholdene, og under disse Besøg give Raad og Vejledning til Moderen om den rette Pleje og Ernæring af det spæde Barn. Samtidig blev det paalagt hende at følge Børnenes Trivsel ved at kontrollere deres Vægt og ved mindste Mistanke om, at et Barn var sygt, tilraade Forældrene at søge Lægehjælp.

Forsøgsarbejdet blev planlagt at skulle strække sig over et Tidsrum af 6 Aar, saaledes at man kunde naa at faa afsluttet Tilsynet ogsaa med alle de i det 5. Forsøgsaar fødte Børn.

Rockefeller Foundation afholdt samtlige Udgifter de første 2 Aar af Forsøgsperioden og deltog derefter i Udgifterne efter en faldende Skala i de følgende 4 Aar, idet det var en Betingelse for Rockefeller Foundation's økonomiske Hjælp, at de